

JUNI 2022

Stichting Energiebank Fryslân

Plan van Aanpak 2022 - 2023

**"IEMAND DIE ROOD STAAT KAN NIET
GROEN DOEN" (S.Warmderdam, LC, 2022)**

Aanleiding: waarom een Energiebank?

"Stichting Energiebank Nederland helpt huishoudens om hun energierekening blijvend te verlagen. Met behulp van onze energiecoaches doorlopen huishoudens een traject van energiebewustwording, waarin zij gestimuleerd en geholpen worden om energie te besparen. Daarnaast ontvangen huishoudens een pakket met energiebesparend producten. Tot slot kijken de lokale Energiebanken naar lokale mogelijkheden om de energierekening verder naar beneden te brengen. Dit alles met als doel om met korte termijn hulp een langdurig effect te bereiken. Onze hulp wordt mogelijk gemaakt door middel van donaties in geld, energiebesparende middelen en tijd van vrijwilligers."

Stichting Energiebank Nederland

Het initiatief voor een Energiebank in Fryslân is in het najaar van 2021 ontstaan vanuit het huidige Energieteam Fryslân. Maar het is vooral ontsproten vanuit de groeiende noodzaak in de samenleving als gevolg van de alsmear stijgende energieprijzen. De statutaire oprichting van Energiebank Fryslân heeft op 22 april 2022 plaatsgevonden. Wij zijn een stichting met een ANBI-status en vallen onder de vlag van [Stichting Energiebank Nederland](#). Om onze doelstelling te bereiken zal de Energiebank samenwerken met gemeenten, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties in Fryslân. Met als doel om energiearmoede in heel Fryslân tegen te gaan en energie als eerste levensbehoefte bereikbaar te houden voor iedereen.

Missie

Energierechtvaardigheid staat voor ons voorop. Dat gaat om energie als eerste levensbehoefte beschikbaar houden voor iedereen. En dat iedereen kan meedoen aan de energietransitie. We zien voor ons dat Energiebank Fryslân een belangrijk vehikel is voor het aanbieden van (praktische) energiebespaarmaatregelen aan minder draagkrachtige inwoners.

Daarom willen we samenwerking met overheden, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties stimuleren. We zijn er voor alle inwoners die onvoldoende toegang hebben tot energievoorzieningen in huis. We kiezen niet voor 'one size fits all-maatregelen', maar staan voor een flexibele benadering waarin maatwerk mogelijk is. Lokaal, specifiek of regionaal. Daarbij zorgen we ervoor dat onze doelgroep altijd centraal staat. Zowel bij het initiëren als uitvoeren van maatregelen en regelingen. Zo willen we in Fryslân het verschil maken.

Visie

Energiebank Fryslân vindt dat energie een eerste levensbehoefte is. Iedereen in Fryslân heeft recht op een menswaardig bestaan. Zekerheid van energie, toegang tot energievoorzieningen in huis en deelname aan de energietransitie, zijn daarin belangrijke voorwaarden. We ondersteunen daarin minima en minderdraagkrachtige huishoudens die meer dan 10 procent van hun inkomen kwijt zijn aan de energierekening.

Strategie

Energiebank Fryslân is een stichting met een ANBI-status. We richten ons op het aanwenden van fondsen, donaties en schenkingen. Bijvoorbeeld via crowdfunding, fondsenwerving en specifieke acties. Met dit geld organiseren we praktische bespaarmaatregelen voor minima. Ook onderzoeken we de mogelijkheid voor een noodfonds, voor inwoners die in acute nood zijn terechtgekomen ten gevolge van de stijgende energielasten.

We willen komen tot een brede alliantie energiearmoede, door samen te werken met gemeenten, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties en bestaande netwerken. Denk aan Energieteam

Fryslân, buurtverenigingen, kerken, voedselbanken en bibliotheken. Enerzijds met het oog op meer slagkracht, en anderzijds om de doelgroep beter te bereiken. Energiebank Fryslân wil hierin een voortrekkersrol vervullen.

Problematiek

Er zijn allerlei regelingen en subsidies die huishoudens ondersteunen bij het verduurzamen en die tegelijkertijd zorgen voor lagere energielasten. Echter voor veel huishoudens in energiearmoede zijn deze regelingen en subsidies onvoldoende bereikbaar. Bovendien brengen veel maatregelen ook eigen geld met zich mee. Juist deze groep huishoudens heeft daar onvoldoende middelen voor. Of staat zelfs in het rood. Daarom geldt: "Iemand die rood staat kan niet groen doen".

Als een deel van de samenleving achteropraakt in de energietransitie kan dat het maatschappelijke draagvlak ondermijnen. Denk aan gebrekkige informatievoorziening, onbekendheid met bestaande regelingen, overheidswantrouwen en ongelijke toegang tot duurzame technologie. Dat vraagt om gerichte acties voor deze groep inwoners die door energiearmoede wordt geraakt.

Het terugdringen van energiearmoede leidt tot een scala aan sociaaleconomische- en gezondheidsvoordelen. Uit onderzoek blijkt bovendien dat elke geïnvesteerde euro in energiearmoede 2,50 euro aan rendement oplevert voor de samenleving. Energiebank Fryslân wil partner zijn voor gemeenten in de aanpak van energiearmoede.

Uit onderzoek van TNO¹ blijkt dat er 3 typen energiearme huishoudens zijn:

1. Sociale huurders (75%)
2. Woningeigenaren (13%)
3. Particuliere huurders (12%)

We willen er zijn voor al deze huishoudens; voor huurders en inwoners met een eigen woning. Daarbij hebben we oog voor specifieke doelgroepen die extra worden geraakt. Denk aan ouderen, eenpersoonshuishoudens, (langdurig) werkzoekenden, laaggeletterden, zzp'ers en anderstaligen.

Uit onderzoek van TNO blijkt dat er een sterke feminisering van energiearmoede plaatsvindt. Dat gaat om alleenstaande moeders en gepensioneerde vrouwen. Door alleenstaande moeders te ondersteunen bij het bestrijden van energiearmoede, helpen we ook de kinderen die deel uitmaken van het gezin. Het gezondheidseffect en deelname aan het sociale leven van deze kinderen is een niet te onderschatten neveneffect.

Doelstellingen

Voor de periode 2022-2023 werkt Energiebank Fryslân aan de volgende doelstellingen:

- We schrijven fondsen en donaties aan voor het aanschaffen van praktische bespaarmaatregelen. Denk aan ledlampen, radiatorfolie, waterbesparende douchekop en witgoedregeling.
- In samenwerking met Stichting PEB leiden we (vrijwillige) energiecoaches op, specifiek voor inwoners die door energiearmoede geraakt wordt.
- Wij willen middelen en sportverenigingen samenbrengen tot fixteams die zich kunnen inzetten in hun directe omgeving tegen energiearmoede
- We bouwen aan een noodfonds voor huishoudens die in acute nood zijn terechtgekomen ten gevolge van de stijgende energielasten.
- Bundelen en aanbieden van praktische mogelijkheden (instrumentenkaart) voor minderdraagkrachtige huishoudens om te verduurzamen.

¹ De feiten over energiearmoede in Nederland: inzicht op nationaal niveau, september 2021.

- We nemen het voortouw in het initiëren van een brede alliantie energiearmoede. Daarbij werken we samen met gemeenten, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties en netwerken. En sluiten we aan bij bestaande en nieuwe maatregelen, bijvoorbeeld ten aanzien van isoleren.
- We bouwen aan lokale borging, zodat de voordelen die de Energiebank biedt voor iedereen toegankelijk en bereikbaar zijn.

Structuur

Energiebank Fryslân is een stichting zonder winstoogmerk. De stichting heeft een bestuur dat verantwoordelijk is voor het beleid en de uitvoering van de Energiebank. Het bestuur bestaat uit maximaal 5 bestuurders en tenminste een voorzitter, penningmeester en secretaris.

De bestuursleden van de stichting ontvangen geen honorarium. Indien gewenst kunnen zij aanspraak maken op een vrijwilligersvergoeding volgens de normen van de Belastingdienst. Dit geldt ook voor anderen die als vrijwilliger voor de stichting actief zijn. Beroepskrachten die in opdracht van het stichtingsbestuur werken, ontvangen een beloning passend bij de werkzaamheden die zij uitvoeren.

Fryslân opgedeeld in regio's

Elk bestuurslid heeft een bepaalde regio onder zich en is ook aanspreekpunt voor (toekomstige) partners in die regio. Hij of zij is verantwoordelijk om in deze regio de Energiebank onder de aandacht te brengen. En samen met partners te werken aan ruchtbaarheid en lokale borging van de Energiebank. Het bestuur is gezamenlijk verantwoordelijk voor het aanschrijven van fondsen en donaties. Dat kan zowel binnen als buiten zo'n regio.

Inzet beroepskrachten

Om tot lokale inbedding van de Energiebank en een bestendig fondsenwervingsplan te komen, zal het bestuur middelen reserveren voor de aanstelling van een tijdelijke projectleider en een fondsenwerfer.